

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle (LiV)

HE 128/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle EU:n data-asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi

Finanssiala ry tukee liikenne- ja viestintäviraston nimeämistä ensisijaiseksi toimivaltaiseksi viranomaiseksi data-asetuksen kansallisessa valvonnassa

Finanssiala ry (FA) kiittää mahdollisuudesta lausua data-asetuksen kansallisesta toimeenpanosta. FA katsoo, että hallituksen esityksen ehdotuksen mukaisesti, liikenne- ja viestintävirasto Traficom on asianmukainen pääasiallinen viranomaistaho valvomaan data-asetuksen kansallista toimeenpanoa ja toimimaan data-asetuksen mukaisena datakordinaattorina. Traficom nimitys keskitetyksi yhteyspisteeksi luonee synergiaetuja ja mahdollistaa datatalouteen ja datan jakamiseen liittyvän erikoisosaamisen keskittämisen yhteen organisaatioon, mikä on pitkällä aikavälillä myös kustannustehokasta.

FA pitää tarkoituksenmukaisena, että kuluttaja-asiamies on toimivaltainen viranomainen, jos kyse on tietojen antamisesta elinkeinonharjoittajalta kuluttajalle. Edelleen FA tukee Kilpailu- ja kuluttajavirastolle annettuja valvontavaltuuksia edistää kuluttajien datalukutaitoa.

FA pitää tärkeänä, että usean toimivaltaisen viranomaisen ratkaisussa on korostettu yhteistyön velvoitetta viranomaisten välillä. Liikenne- ja viestintäviraston, kuluttaja-asiamiehen ja Kilpailu- ja kuluttajaviraston on tehtäviä hoitaessaan toimittava yhteistyössä tietosuojavaltuutetun ja muiden asianomaisten viranomaisten kanssa. FA korostaa etenkin tarvetta keskustella myös sektorikohtaisten viranomaisten, kuten Finanssivalvonnan kanssa, kun kyse on tietyn toimialan toimijoihin kohdistuvista valvontatoimista.

Seuraamusmaksujen osalta FA kiinnittää huomiota siihen, että esityksen mukaan seuraamusmaksua ei voida määrätä valtion viranomaiselle, valtion liikelaitokselle, kunnalliselle viranomaiselle, kuntayhtymälle, hyvinvointialueelle, hyvinvointiyhtymälle, itsenäiselle julkisoikeudelliselle laitokselle, eduskunnan virastolle, tasavallan presidentin kanslialle eikä Suomen evankelis-luterilaiselle kirkolle ja Suomen ortodoksiselle kirkolle eikä niiden seurakunnille, seurakuntayhtymille ja muille elimille.

FA katsoo, että julkisen sektorin toimijoiden jättäminen seuraamusmaksujen soveltamisalan ulkopuolelle luo yksityisen ja julkisen toimijoiden välille epätasapainon. Vastaavaa epätasapainoa ollaan juuri korjaamassa lausuttavana olevalla hallituksen esityksellä eduskunnalle tietosuojalain ja henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annetun lain muuttamisesta (ks. lausuntopyyntö VN/26120/2023-OM-100). Kyseisessä lausuttavana olevassa esityksessä ehdotetaan hallinnollisten seuraamusmaksujen määräämistä tietosuojalainsäädännön rikkomuksista julkissektorille. FA ehdottaa, että data-asetuksen seuraamusmaksujen osalta noudatetaan samaa linjaa kuin mitä nyt tietosuojasäätelyn seuraamusmaksujen osalta ehdotetaan muutettavan.

Finanssialalle on tulossa oma, sektorikohtainen sääntelykehys datan jakamisesta: komission ehdotus (COM(2023) 360 final) asetukseksi rahoitusdatan saatavuutta koskevasta kehyksestä (rahoitusdatan käyttökehys tai FIDA), joka on edennyt

14.10.2025

Karvinen Tuulia

kolmikantaneuvotteluihin. Finanssialalle toimialana rahoitusdatan käyttökehys tulee aiheuttamaan merkittävästi laajempia vaikutuksia kuin data-asetus. Rahoitusdatan käyttökehysten osalta luonnollinen pääasiallinen valvova viranomainen kansallisesti on Finanssivalvonta. Toimialan näkökulmasta olennaista on, että rahoitusdatan käyttökehysten ja data-asetuksen kansallinen toimeenpano ja viranomaisvaltuuksien asettaminen eivät luo päällekkäisiä toimivaltuuksia tai sanktioita tulevaisuudessa.

FINANSSIALA RY

Hannu Ijäs